

65 lat w służbie nauki i przemysłu.

Żelazny jubileusz Instytutu Metali Nieżelaznych

19 maja Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach obchodził 65-lecie działalności. Święto odbiło się echem na krajowym forum środowiska inżynierskiego. O randze wydarzenia i znaczeniu jubileata niech mówi patronat wicepremiera Mateusza Morawieckiego oraz czołowych przedsiębiorstw przemysłu ciężkiego.

Za sprawą IMN Gliwice zapracowały na miano stolicy polskiego przemysłu metalurgicznego. Instytut jest wiodącym ośrodkiem myśli technicznej w kraju, jednym z najlepszych centrów naukowo-wdrożeniowych w swojej dziedzinie na świecie. Jubileusz jego powstania stał się świętem całej branży. W akademii rocznicowej uczestniczyli przedstawiciele licznych instytutów i ośrodków badawczych, izb gospodarczych, uczelni technicznych oraz zakładów przetwórstwa metali.

Na widowni kina Amok wśród wyjątkowych gości tej wyjątkowej uroczystości zasiadli m.in. Stanisław Kot – dyrektor naczelny ds. Metalurgii KGHM, Mirosław Indyka – prezes Huty Cynku Miasteczko Śląskie, Małgorzata Iwanek – prezes Impexmetal SA, Arkadiusz Mężyk – rektor Politechniki Śląskiej, Andrzej Karasiński – sekretarz Miasta Gliwice.

„Żelazne” wczoraj...

Ośrodek w Gliwicach został utworzony w 1952 roku jako centralna jednostka badawcza przemysłu metali nieżelaznych, z myślą o potrzebach i innych branżach. Powstał, na mocy zarządzenia Ministerstwa Hutnictwa z 28 listopada 1951 r., na bazie trzech zakładów naukowo-badawczych oraz dwóch laboratoriów. W późniejszych latach przyłączono do niego kolejne jednostki, m.in. Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw w Poznaniu.

Najważniejszy dorobek pierwszych lat działalności tworzą projekty związane ze wzbogacaniem rud miedzi, cynku i ołowiu. Wyniki badań Instytutu legły u podstaw budowy nowoczesnych zakładów przeróbki rud miedzi, które i obecnie, dzięki ciągłemu procesowi modernizacji technologii i urządzeń, pod względem innowacyjności należą do światowej czołówki.

Dyrektor prof. Zbigniew Śmieszek, który z przerwą kieruje Instytutem od ponad 40 lat, przypomniał największe dokonania jubilat. 65 lat historii IMN to 65 lat historii polskiej gospodarki. Ośrodek kładł podwaliny pod przemysł metali nieżelaznych w latach 50., miał wpływ na jego dynamiczny rozwój w latach 60., windował go, za sprawą przełomowych rozwiązań, na kolejne szczeble nowoczesności. Na przestrzeni tych lat dorobił się wielu szkół o światowym poziomie. To IMN prowadził prekursorskie projekty w dziedzinie ochrony środowiska, pracując m.in. nad ograniczeniem zanieczyszczenia gazów i ścieków. Pionierskie badania podejmowano w ramach szkoły metalurgii, przetwórstwa metali, metali lekkich, chemii analitycznej.

Instytut jest również twórcą technologii dla budowanego od podstaw hutnictwa miedzi, a współcześnie dostawcą przełomowych rozwiązań w zakresie metalurgicznych procesów otrzymywania i rafinacji miedzi.

...złote jutro

Charakter ośrodka B+R Instytut zachował do dziś. Swoją podstawową działalność koncentruje na rozwiązaniach przewidzianych do bezpośredniego zastosowania w gospodarce.

Dzisiejszy IMN to innowacyjny, liczący ponad 500 pracowników, ośrodek naukowo-badawczy przemysłu metali nieżelaznych, który stanowi wiodącą gałąź polskiej gospodarki. Pochodzące stąd technologie wykorzystywane są w optymalizacji procesów produkcji oraz ograniczenia ich wpływu na środowisko naturalne, a rozwiązania w tych obszarach skutecznie konkurują ze światowymi osiągnięciami.

W zakresie badań Instytut skupia się na obniżaniu kosztów produkcji, roz-

szerzeniu asortymentu produktowego, poprawie jakości, udoskonalaniu technologii, ochronie środowiska, rozwoju przetwórstwa metali, nowoczesnej inżynierii materiałowej oraz wytwarzaniu nowych stopów i kompozytów metalicznych.

IMN jest współautorem rozwiązań konstrukcyjnych nowoczesnych maszyn flotacyjnych typu IZ, które znajdują zastosowanie w górnictwie, przemyśle metalurgicznym oraz energetyce. Najnowszym osiągnięciem w dziedzinie przeróbki surowców mineralnych jest, opracowany wspólnie z ZUP ZAM Kęty, hydrocyklon nowej generacji (urządzenie do zagęszczania i klasyfikacji rudy w procesie jej flotacji). Rozwiązanie to otrzymało w ubiegłym roku prestiżową nagrodę: złoty medal na Targach Poznańskich ITM Polska – Innowacje, Technologie, Maszyny.

Przykładem unikalnego rozwiązania jest uruchomiona w 2016 roku w Hucie Miedzi Głogów nowa instalacja pieca zawieszynowego, która zastąpiła do-

Prof. Józef Zasadiński, przewodniczący Rady Naukowej Instytutu: – Metalurgia, inżynieria materiałowa były i są naszym skarbem narodowym. Polska ma znaczącą pozycję w produkcji i przetwórstwie miedzi, cynku i ołowiu, a IMN ma istotny wpływ na tę pozycję. Bo przyszłość gospodarki to technologie związane z przemysłem metali nieżelaznych.

tychczas stosowane piece szybowe.

Do innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska należą technologie oczyszczania ścieków z produkcji srebra w HM Głogów czy nowatorska technologia usuwania odorów z gazów powstałych w procesie spiekania, co pozwala zmniejszyć uciążliwość zapachową instalacji przemysłowych.

Tak wytapia się sukces

IMN należy do ojców założycieli branży metalurgicznej w powojennej Polsce. Przez dziesięciolecia wpływał na jej rozwój, postęp technologiczny, nowoczesność.

Chlubą Instytutu jest jego wyposażenie. Ośrodek dysponuje nowoczesną aparaturą naukowo-badawczą i instalacjami pilotowymi. Prowadzi badania w czternastu zakładach w pełnym cyklu, w szczególności w zakresie miedzi, aluminium, ołowiu, srebra i cynku.

Największym kapitałem IMN byli i są ludzie. Instytut posiada kategorię A w klasyfikacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zatrudnia wybitnych naukowców. Bilans 65 lat to tysiące prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych, blisko 1000 patentów,

kilkaset wdrożonych produktów i technologii dla przemysłu. Posiada imponujący dorobek w zakresie publikacji. Pracownicy naukowcy Instytutu są autorami ponad 5 tysięcy artykułów i referatów w polskich oraz zagranicznych renomowanych czasopiśmie naukowych.

Instytut Metali Nieżelaznych jest laureatem wielu nagród. Do najbardziej prestiżowych należą nagrody państwowe za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki i techniki, tytuł Lidera Polskiej Ekologii Ministra Środowiska oraz medale z zagranicznych i polskich targów wynalazczości.

Od samego początku bardzo ważnym elementem działalności ośrodka jest też organizowanie krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych i branżowych, które gromadzą wybitnych naukowców i specjalistów z całego świata.

IMN posiada szerokie, owocne kontakty z przedsiębiorstwami metali nieżelaznych oraz prowadzi aktywną współpracę międzynarodową, zwłaszcza w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej.

IMN to „wielki skarb aktywów polskiej nauki i polskiego przemysłu”, jak podkreślali goście. Jubileusz był więc świętem całej branży, a dodatkową okazją – Dzień Hutnika.

Na imprezie urodzinowej nie mogło zabraknąć wypróbowanych przyjaciół. Honorowe statuetki IMN otrzymali przedstawiciele firm instytucji, z którymi IMN współpracuje na co dzień. Wręczono również nagrody dla autorów najlepszych prac badawczych i produktów wdrożeniowych.